

Samenwerken bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling

De huisarts aan het woord

Om huiselijk geweld en kindermishandeling succesvol aan te pakken is goede samenwerking tussen professionals cruciaal. Een ervaringsdeskundige, een huisarts en twee procesregisseurs delen hun ervaringen. Welke frustraties ervaren zij in de samenwerking met andere professionals? Maar vooral: hoe gaan ze daarmee om en welke tips hebben ze voor andere professionals?

In dit portret staat het verhaal van een huisarts centraal. Benieuwd hoe een ervaringsdeskundige en twee procesregisseurs de samenwerking met andere professionals ervaren en verbeteren? Lees de andere portretten op www.huiselijkgeweld.nl.

Frustratiewijzer

Deze portretten sluiten aan op de [Frustratiewijzer – Samenwerken bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling](#). In de Frustratiewijzer van het CCV, Movisie en NJi vind je vijf veel voorkomende frustraties én oplossingen van professionals in de samenwerking rond huiselijk geweld en kindermishandeling. Met de tips en handige informatie uit de frustratiewijzer help je vastgelopen processen weer op gang.

DE HUISARTS

‘Mijn oplossing: ga in gesprek en werk samen’

Huisartsen spelen een belangrijke rol bij de signalering en aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. ‘Je pakt al snel de regie’, aldus een van hen, bijna vijftien jaar werkzaam in verschillende plaatsen in de randstad. ‘Het is nodig, maar altijd ongemakkelijk.’

“Als ik iemand op mijn spreekuur krijg of voor spoedeisende hulp op de huisartsenpost, en ik denk ‘dit klopt niet’, dan moet ik ingrijpen. Zo zag ik eens een vrouw met een verwonding aan haar oog. Ze bleek in vechtscheiding te liggen. Haar man had een drankprobleem en sloeg haar, terwijl hun vijfjarige kind thuis was. In belang van zowel de moeder als het kind, moet ik dan de regie pakken.

Ik verzamel informatie, in dit geval van de moeder en een buurvrouw die met haar meekwam naar het spreekuur. Dan zoek ik uit welke instanties al betrokken zijn en leg ik daarmee contact, mits mogelijk en ik daarvoor toestemming krijg van de patiënt. Krijg ik geen toestemming, dan moet ik afwegen of de mishandeling ernstig genoeg is om er mijn geheimhoudingsplicht voor te doorbreken.

Is de situatie levensbedreigend, dan meld ik het bij de politie en Veilig Thuis. Er moet dan met spoed veiligheid gegarandeerd worden. Is de dreiging niet acuut, dan kijk je hoe je de veiligheid kunt vergroten. De buurvrouw kon de moeder en het kind veilig onderbrengen. Daartoe is toen besloten, in goed overleg met Veilig Thuis.”

'Mijn frustratie: de beschuldigende vinger'

"Als je melding gaat maken van mishandeling, dan voelt dat altijd ongemakkelijk en soms ook bedreigend. Dat is al zo in de eigen praktijk, maar vooral ook op de huisartsenpost waar je de patiënt vaak niet kent. Het is een heel gespannen situatie. Het gebeurt gelukkig niet vaak dat ik hiermee te maken krijg, maar toch wel jaarlijks. En de impact ervan is groot. Vroeger werd er meteen met de beschuldigende vinger gewezen naar de pleger. Ook ik had moeite met het onrecht van de alcoholistische man die zijn vrouw slaat. Inmiddels kan ik bedenken dat hij waarschijnlijk ook het een en ander heeft meegemaakt. Je moet het gedrag afkeuren, niet de persoon erachter. Het is een probleem van het hele gezin, en alle betrokkenen hebben een rol in het oplossen ervan. Het is daarbij van belang om te helpen in plaats van beschuldigen of straffen.

Ook wijzen hulpverleners naar elkaar. Er wordt bijvoorbeeld wel eens gemopperd dat de huisarts niets doet. Dan beschuldig je een andere hulpverlener, via een patiënt. Beter is om het gesprek met elkaar aan te gaan. Snel een oordeel vormen, is niet helpend maar frustrerend."

'Mijn oplossing: ga in gesprek en werk samen'

"De insteek is hoe we het gezin kunnen helpen. Als het om een kind gaat, probeer ik beide ouders aan tafel te krijgen. Gesprekken voeren over mishandeling of misbruik is uitdagend, maar nodig. Je moet willen luisteren en open vragen stellen: de situatie uitdiepen, zonder te oordelen. Want als je gaat vingerwijzen, krijg je geen eerlijke informatie meer. Maar je moet ook niet om feiten heen draaien; het probleem moet worden aangepakt.

De samenwerking tussen organisaties binnen de eerstelijnszorg is heel belangrijk. Om dit goed te laten verlopen, moet je elkaar kennen. Je moet weten wat iedereen doet, zodat je elkaar kunt vinden. Het Jeugdteam neemt bijvoorbeeld snel contact met me op als ik dat per mail vraag. Dat is nodig, omdat je een problematische situatie wilt veranderen zonder dat er nog een dag overheen gaat. Je kunt geen wonderen verrichten, maar wel zo snel mogelijk concrete hulp bieden.

Over het algemeen draag ik de regie over aan andere hulpverleners. Want huisartsen kunnen niet alles. Wel is het belangrijk dat ik goed geïnformeerd blijf. Dan weet ik wat de afspraken zijn en kan ik daarop aansluiten. Want zolang de problemen niet zijn opgelost, blijven mensen op mijn spreekuur komen."

'Mijn tip: bespreek en reflecteer'

"Een interventie is niet altijd in het belang van het slachtoffer. We moeten het soms doen met een situatie die niet ideaal is. Als het niet gevaarlijk is, dan gaan we een kind niet uit huis plaatsen. Dat geldt ook voor ouderen: een vrouw die erg hardhandig werd verzorgd door haar zoon, bleek bij hem uiteindelijk toch gelukkiger dan in een verpleeghuis. Waar doe je goed aan? Dat is soms een dilemma. Het is belangrijk daarop te reflecteren. Ik laat altijd andere organisaties en mijn directe collega's meedenken. Dat geeft een breder en beter beeld."

